

Binomijakauma

Toistokoe

Toistokokeella tarkoitetaan koetta, jossa samaa satunnaiskoetta (esimerkiksi kolikonheittoa) toistetaan ja jokaisella heitolla tarkastellaan tapahtuuko tapahtuma A vai ei (esimerkiksi tuleeeko klaava vai ei).

Jokaisen toiston tulee olla riippumaton edellisestä toistosta, eli edellinen lopputulos ei saa vaikuttaa seuraavan toiston lopputulokseen.

Kaksi lopputulosta

Binomijakauma liittyy satunnaisilmiöön, jolla on vain kaksi mahdollista lopputulosta, esimerkiksi *oikein - väärin* tai *tapahtuu - ei tapahdu*.

Esimerkiksi nopanheitossa on kuusi erilaista lopputulosta, mutta jos tarkastelemme tapahtumia “*tulee kuutonen*” ja “*ei tule kuutosta*”, niin lopputuloksia on silloin kaksi.

Binomijakauma

Tarkastellaan satunnaiskoetta, jonka mahdolliset lopputulokset ovat “A” ja “ei A”. Tällöin sanotaan, että tapahtuma A on binomijakautunut parametrein n ja p , missä

- n on toistojen lukumäärä
- p on tapahtuman A todennäköisyys

Tätä voidaan merkitä $x \sim \text{Bin}(n, p)$.

Binomijakauma kuvaa tapahtuman A esiintymiskertojen todennäköisyyttä.

Esimerkkinä binomijakaumasta kolikonheitto

Tarkastellaan toistokoetta, jossa kolikkoa heitetään 10 kertaa ja tutkitaan tapahtumaa "*tulee klaava*". Nyt klaavan esiintymiskerrat noudattavat binomijakaumaa parametrein $n = 10$ ja $p = 0,5$.

Siis klaavojen esiintyminen $\sim \text{Bin}(10; 0,5)$.

Yksittäisten esiintymiskertojen todennäköisyydet

Yksittäisten esiintymiskertojen todennäköisyydet, eli pistetodennäköisyydet saadaan laskettua kaavalla

$$\binom{n}{k} p^k q^{n-k}$$

Klaavojen lukumäärä k	Klaavojen lukumäärän todennäköisyys P(x=k)
0	0,001
1	0,0098
2	0,0439
3	0,1172
4	0,2051
5	0,2461
6	0,2051
7	0,1172
8	0,0439
9	0,0098
10	0,001

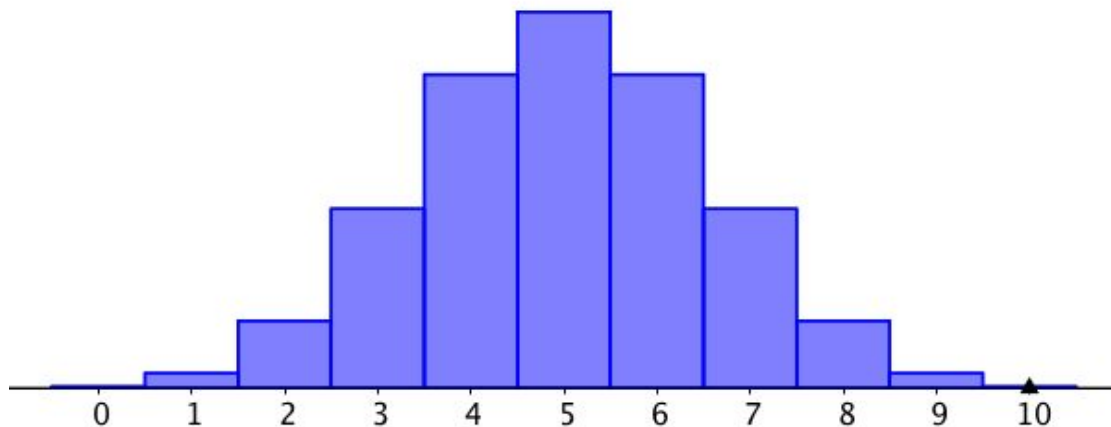
Binomijakauman kuvaaja

Pylvään korkeus kuvaa
klaavojen esiintymiskertojen
todennäköisyyttä.

Todennäköisin määrä klaavoja
10 kolikonheiton sarjassa on 5
klaavaa.

4 ja 6 klaavaa ovat keskenään
yhtä todennäköisiä.

etc.

Binomijakauman muoto

Binomijakauman muotoon vaikuttaa toistojen määrä n ja tapahtuman A todennäköisyys p .

Binomijakauman muoto muistuttaa normaalijakauman muotoa, siis Gaussin käyrää!